

Perhon kunnan lausunto kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/13501/2025

Perhon kunta esittää huolen valtionosuusleikkauksista ja kuntien kantokyvystä järjestää riittävän hyvät lakisääteiset peruspalvelut. Esityksessä kerrotaan, että tavoitteena on, ettei vähennys kasvata kuntien välisiä suhteellisia eroja valtionosuuksissa eikä negatiivisia valtionosuuksia ja että lakisääteiset palvelut pystytään turvaamaan. Perhon kunta pyytää huomioimaan, että valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuuksien määrän vaihtelulle per asukas on olemassa perusteet valtionosuusjärjestelmän laskennassa ja suuremmalle valtionosuudelle on perusteet. Koska ehdotus perustuu siihen, että mitä enemmän kunta saa valtionosuutta/asukas, sitä enemmän leikkaus/ asukas on, leikkaus ei kohtele kuntia tasapuolisesti. Nyt saattaa käydä päinvastoin eli ehdotuksella lisätään kuntien välisiä eroja. Lisäksi mekaaninen, näin kohdistettu leikkaus ei ota huomioon kuntien erilaisia taloustilanteita eikä asukasrakenteen peruspalvelutarpeita.

Perhon osalta valtionosuuden leikkaus on lähes suurin mahdollinen eli 41 euroa/ asukas. Prosenteissa tämä tekee 2,16 % vähennyksen, joka on kunnan näkökulmasta selvästi enemmän kuin ennakkotietona annettu noin 2 %. Ongelmallista leikkausesityksessä on myös se, että kunnille osoitettuja velvoitteita ei ole vähennetty. Leikkaus kohdistuu ajankohtaan, jossa kunnat ovat ottaneet täyden vastuun työllistämispalveluista, ja ensimmäisen puolen vuoden jälkeen jo nähdään, että työllisyyden hoito vaatii huomattavasti enemmän rahaa kuin kunnille on valtion osalta osoitettu.

Perhon kunta ymmärtää julkisen sektorin vaikean taloudellisen tilanteen. Kunnat ovat merkittävässä osassa peruspalvelujen tuottamista, ja siitä syystä valtionosuuksien tarkastelu tulisi tehdä valtionosuusjärjestelmän uudistuksen yhteydessä.

Perhon kunnanhallitus 25.8.2025